

Konferencija PSi#15

Pravo ili krivo?

Uredila: Višnja Rogošić

UVODNIK

Pet Sitters International, Planetary Science Institute i Pessimistic Sense of Inadequacy nisu teme sljedećeg bloka posvećenoga petnaestoj konferencijski programu "Kriva izvedba: neuspjeh, neprilagođenost, krivo čitanje" (*Misperformance: Misfiring, Misfitting, Misreading*). Naime, osim što su kriva, ponuđena čitanja upućuju i na razvedenost šestodnevne okupljanja Performance Studies international, održanoga u Zagrebu 2009. godine (24. – 28. lipanj), s nekoliko stotina sudionika, dvanaestosatnim programom i programskom knjižicom za čije se proučavanje mora odvojiti nekoliko sati. Organizacija PSI, osnovana 1997. godine kako bi promovirala proučavanje i dialog o teško iscrpivoj paradigmi izvedbe, ovim je godišnjim simpozijskim susretom pružila priliku hrvatskom znanstveno-umjetničkom timu da "zajedno na vlastitom terenu". S nevjerojatnim opsegom realiziranih zbivanja i inovativnim izjednačavanjem izvedbenih i izlagачkih prezentacija kroz "smjene" i panele, organizatori konferencije (Centar za dramsku umjetnost, Filozofski fakultet, ADU, Institut za etnologiju i folkloristiku, ZeKaEM, Studentski centar i Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) otvorili su put u ozbiljnije markiranje regije unutar područja izvedbenih studija.

Blok "Konferencija PSI #15" tek obilježava održavanje toga značajnoga dogadaja nudeći promišljene komentare

nekoliko "strateški" raspoređenih punktova. Članak Dunje Plazonje, naime, iznosi teze uvodnoga panela koji je okupio fragment *the best of izvedbenih studija*, sa šest doista velikih znanstvenih imena i (za hrvatsku) aktualnom temom "(ne)prijateljskoga prepucavanja" između teatrologije i izvedbenih studija. Joško Čaleta fokusira se pak na zaključak PSi#15, odnosno smjenu "Ganga Party", nudeći informativni i pitki uvid u osnove, povijest i suvremene "nedaće" gange uz antropolosko izvješće o organizaciji i realizaciji smjene. Između dvaju najudaljenijih točaka konferencije, Suzana Marjanović "plete" tekst o obnovljenoj izvedbi (*reenactment*) – fenomenu koji je doveo u pitanje jedan od postulata ranoga performansa. Prilikom se ponavljaju bavi njemu posvećenim panelima i smjenom *Narančasti pas i druge priče* kao "kratkom povijesti hrvatskoga performansa". Fiona Templeton opisuje aleatorički put do greške britanske skupine The Theatre of Mistakes. Konačno, kontekst ovim razmišljanjima i izvještajima pružit će razgovor s Marinom Blaževićem i Ladom Čale Feldmanom kao nositeljima dvaju ključnih titula – direktora konferencije i predsjednice organizacijskog odbora. Uz očekivanu težnju ka jasnoći i jednoznačnosti, a u konferencijskome duhu, sljedeće stranice prizeljkuju i plodonosna pogrešna čitanja.

Višnja Rogošić

Višnja Rogošić

Osjećaj da smo na rubu, izolirani i neprilagođeni uvelike je plod i naše inercije

Razgovor s Marinom Blaževićem i Ladom Čale Feldman

Jedan od uvodnih programskih teksta navodi dva izazova postavljena pred organizacijski odbor (Marin Blažević – direktor konferencije, Lada Čale Feldman – predsjednica organizacijskoga odbora, Morana Čale, Ines Prica, Tomislav Pletenac, Branislav Jakovljević, Suzana Marjanović i Una Bauer) petnaeste konferencije Performance Studies international: širenje interesa za samo polje i ključnu organizaciju koja se bavi njegovim istraživanjem te integriranjem izvedbe (kao složenijega predstavljanja u odnosu na usmena izlaganja) u uobičajeni konferencijski program niza panela. Uvođenjem poslijepodnevnih trosatnih smjena (*shifts*) kojima je mogućeno, primjerice, radioničko predstavljanje klauzurije, niz konzultativnih susreta s

ključnim znanstvenicima ovoga područja ili koncertno izvođenje gange, drugi izazov postao je povijest, dok je smjena stekla status ravnopravnoga elementa već sljedeće PSi konferencije u Torontu. Prvi pak izazov ostaje kao poticaj sljedećemu razgovoru s Marinom Blaževićem i Ladom Čale Feldmanom.

Kako procjenjujete utjecaj konferencije PSi#15, pod nazivom *Kriva izvedba: neuspjeh, neprilagođenost, krivo čitanje*, na hrvatsku umjetničku i akademsku scenu, šest mjeseci nakon njezina održavanja?

Marin Blažević: Treba priznati da se već s prvim danom PSi#15 u Zagrebu dalo naslutiti ono što su mjeseci nakon konferencije samo potvrđivali. *Prelude Panelu*, koji je u dvorani Istra ZKM-a ugostio šestero vodećih europskih i američkih teatrologa i istraživača u području izvedbenih umjetnosti i studija (Lehmann, Pavis, Dolan, Roach, Reinelt, Gough), koji je provociralo i moderiralo dvoje ponajboljih predstavnika hrvatske i srpske teatrologije (Čale Feldman i Jakovljević), koji su u gledalištu pratili teo-